

IEKŠĒJĀ TIRGUS
SASKAŅOŠANAS BIROJS
(PREČU ZĪMES, PARAUGI UN MODEĻI)

EIROPAS PILSONI un INTELEKTUĀLAIS ĪPAŠUMS: VIEDOKĻI, INFORMĒTĪBA UN RĪCĪBA

KOPSAVILKUMS

Šajā pētījumā sniegti kvantitatīvas aptaujas rezultāti, kas precizēti un papildināti ar kvalitatīvajā posmā un literatūras apskatā gūtām atziņām. Pirmā konstatējumu daļa liecina, ka Eiropas pilsoņi plaši atbalsta intelektuālā īpašuma tiesības un ir pārliecināti, ka tas ir svarīgs viņu valsts ekonomikas un sociālās organizācijas balsts, kā arī atbalsta saistītos noteikumus un to piemērošanu. Tomēr rezultāti liecina arī par to, ka, lai gan tikai desmitā daļa Eiropas iedzīvotāju atklāti atzīst, ka pēdējo 12 mēnešu laikā ir pārkāpuši intelektuālā īpašuma tiesības, vairāk nekā trešdaļa eiropiešu, vērtējot subjektīvi, ir iecietīgi pret šādām darbībām.

Paradoksāli ir tas, ka šie abi viedokļi neizslēdz viens otru. Lielākā daļa ES pilsoņu pauž pārliecinošu atbalstu intelektuālajam īpašumam, tomēr uzskata, ka persona drīkst pārkāpt šos noteikumus, ja tās pirktspēja ir ierobežota vai ja tādējādi persona protestē pret ekonomikas modeli, kura galvenie dzinējspēki ir tirgus ekonomika un augstas klases zīmoli. Šī acīmredzamā pretruna norāda uz plaisu starp kopīgiem principiem (kas tiktu piemēroti sabiedrībai kopumā) un pragmatisku un, iespējams, vairāk uz sevi vērstu katra indivīda dzīvesveidu.

Šīs neatbilstības iemesls daļēji varētu būt vāja izpratne par intelektuālā īpašuma vērtību un fakts, ka lielākā daļa Eiropas iedzīvotāju uzskata, ka intelektuālā īpašuma aizsardzība galvenokārt sniedz labumu uzņēmējiem un mākslas elitei, nevis tādiem patērētājiem un pilsoņiem, kādi ir paši aptaujātie. Uz jautājumu par to, kurš gūst vislielāko labumu no intelektuālā īpašuma aizsardzības, tikai 11 % ES pilsoņu atbildēja, ka tie ir patērētāji, un tikai 20 % respondentu minēja mazos un vidējos uzņēmumus, turpretī vairāk nekā 40 % respondentu uzskatīja, ka lielāko labumu no intelektuālā īpašuma aizsardzības gūst lieli uzņēmumi, slaveni mākslinieki un — mazākā mērā — izgudrotāji.

Šā iemesla dēļ, šķiet, jācenšas pierādīt, cik liela nozīme Eiropas pilsoņu ikdienas dzīvē ir intelektuālajam īpašumam. Tas jo īpaši attiecas uz jaunākām paaudzēm, bet daudz mazāk uz citām vecuma grupām.

PĒTĪJUMA GALVENIE KONSTATĒJUMI

I – EIROPAS IEDZĪVOTĀJI ATBALSTA INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA PRINCĪPUS

Eiropas iedzīvotāji uzskata, ka intelektuālais īpašums ir būtiska viņu valsts ekonomikas un sociālās organizācijas sastāvdaļa. Viņi vienprātīgi piekrīt, ka intelektuālais īpašums ir veids, kā nodrošināt likumīgu atbildību par māksliniecisko jaunradi un līdzeklis, ar ko uzlabot un nodrošināt ražojumu un pakalpojumu kvalitāti.

- 96 % ES pilsoņu piekrīt, ka ir svarīgi, lai izgudrotāji, radītāji un izpildītājmākslinieki varētu aizsargāt savas tiesības un saņemt atbildību par savu darbu.
- 86 % ES pilsoņu piekrīt, ka ir svarīgi aizsargāt intelektuālo īpašumu, jo tas palīdz uzlabot un nodrošināt ražojumu un pakalpojumu kvalitāti.

ES pilsoņi arī lielā mērā atzīst, ka intelektuālajam īpašumam ir liela nozīme inovācijā un saimnieciskajā darbībā.

- 76 % ES pilsoņu piekrīt, ka inovācija ir cieši saistīta ar intelektuālo īpašumu un ka tie viens bez otra faktiski nevar pastāvēt.
- 69 % aptaujāto piekrīt, ka uzņēmumi, kas rada lielu intelektuālā īpašuma apjomu, veicina darbavietu radīšanu un ekonomikas izaugsmi daudz lielākā mērā nekā citi uzņēmumi.

- 67 % ES pilsoņu piekrīt, ka ekonomikā iestātos haoss, ja intelektuālais īpašums netiktu aizsargāts.

Tā kā vairums Eiropas iedzīvotāju atbalsta intelektuālo īpašumu, viņi nosoda intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpšanu un jo īpaši viltotu preču iegādi. Tikai ļoti neliela ES pilsoņu daļa to uzskata par pieņemamu.

- 84 % aptaujāto ES pilsoņu nepiekrīt apgalvojumam, ka “ir pieņemami iegādāties viltotus ražojumus, ja tie ir luksusa preču viltojumi”.
- 79 % aptaujāto ES pilsoņu nepiekrīt apgalvojumam, ka “ir pieņemami iegādāties viltotus ražojumus, ja oriģinālais ražojums nav pieejams pircēju dzīvesvietā”.
- 74 % aptaujāto ES pilsoņu nepiekrīt apgalvojumam, ka “ir pieņemami iegādāties viltotus ražojumus, ja oriģinālā ražojuma cena ir pārāk augsta”.
- 81 % aptaujāto ES pilsoņu piekrīt apgalvojumam, ka “viltotu ražojumu iegāde grauj uzņēmumus un darbavietas”.
- 71 % aptaujāto ES pilsoņu piekrīt apgalvojumam, ka “ar viltotu ražojumu iegādi tiek atbalstīts bērnu darbs un nelikumīga tirdzniecība”.

Faktiski ļoti neliela daļa aptaujāto Eiropas iedzīvotāju atzīst, ka viņi iegādājušies viltotus ražojumus un/vai veikuši nelegālas lejupielādes: vairāk nekā 9 no 10 Eiropas iedzīvotājiem apgalvo, ka viņi pēdējo 12 mēnešu laikā nav iegādājušies viltotus ražojumus vai veikuši nelegālas lejupielādes.

- 9 % aptaujāto ES pilsoņu atzīst, ka viņi pēdējo 12 mēnešu laikā apzināti piekļuvuši nelegālam interneta saturam vai to lejupielādējuši vai straumējuši.
- 4 % aptaujāto ES pilsoņu atzīst, ka viņi pēdējo 12 mēnešu laikā apzināti iegādājušies viltotas preces, un 6 % aptaujāto atzīst, ka viņi iegādājušies viltotas preces, jo tikuši maldināti.

Demogrāfija tomēr var būt svarīgs faktors rezultātu precizēšanā

- Vecums ir īpaši svarīgs jautājumā par aizsargāta interneta satura nelikumīgu lejupielādi un piekļuvi tam: 26 % pilsoņu vecumā no 15 līdz 24 gadiem atzīst, ka pēdējo 12 mēnešu laikā ir nelikumīgi lejupielādējuši ar autortiesībām aizsargātu saturu vai tam piekļuvuši. Šādas darbības veikuši 17 % aptaujāto vecumā no 25 līdz 34 gadiem, 9 % aptaujāto vecumā no 35 līdz 44 gadiem, 5 % aptaujāto vecumā no 45 līdz 54 gadiem un mazāk nekā 2 % aptaujāto, kas vecāki par 55 gadiem.
- To sieviešu un vīriešu proporcionālā daļa, kas iegādājušies viltojumus, ir samērā līdzīga, savukārt to vīriešu proporcionālā daļa, kas pēdējo 12 mēnešu laikā veikuši nelikumīgas lejupielādes, vairāk nekā 2 reizes pārsniedz šādu darbību veikušo sieviešu proporcionālo daļu (13 % vīriešu salīdzinājumā ar 6 % sieviešu). Minētā tendence vērojama arī vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem, proti, to vīriešu un sieviešu proporcionālā daļa, kas atzinuši, ka iegādājušies viltotus ražojumus, ir līdzīga (7 % vīriešu salīdzinājumā ar 5 % sieviešu), savukārt to 15–24 gadus veco vīriešu procentuālā daļa, kas apzināti piekļuvuši nelikumīgam interneta saturam, to lejupielādējuši vai straumējuši, ir par 10 procentpunktiem lielāka nekā šajā pašā vecuma grupā aptaujāto šādu darbību veikušo sieviešu procentuālā daļa (31 % vīriešu salīdzinājumā ar 21 % sieviešu).

- Arī izglītības līmenis, šķiet, nenosaka to, vai persona apzināti iegādājas viltotus ražojumus, tomēr tam ir būtiska nozīme satura nelikumīgā lejupielādēšanā/straumēšanā un piekļuvē tam: 3 % no tiem Eiropas iedzīvotājiem, kas beiguši mācības pirms 15 gadu vecuma sasniegšanas, atzīst, ka pēdējo 12 mēnešu laikā nelikumīgi lejupielādējuši ar autortiesībām aizsargātu saturu vai piekļuvuši tam. Šādas darbības veikuši proporcionāli vairāk pilsoņu, kas beiguši mācības 16–19 gadu vecumā (6 %) vai pēc 20 gadu vecuma sasniegšanas (10 %), kā arī tie, kas vēl mācās (27 %). Visbeidzot, rezultāti atšķiras atkarībā no dalībvalsts un laika, kad tā pievienojusies Eiropas Savienībai: dalībvalstīs, kas pievienojušās ES pēc 2004. gada, viltotas preces pēdējo 12 mēnešu laikā iegādājušies 13 % pilsoņu, savukārt 15 pārējās valstīs šādas darbības veikusi tikai trešdaļa no minētās proporcionālās daļas (4 %). Attiecībā uz nelikumīgu lejupielādi vai piekļuvi atšķirības ir nelielas.

II – TEORĒTISKS ATBALSTS INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA PRINCIPIEM SLĒPJ DAUDZ SAREŽĢĪTĀKU REALITĀTI, KAS REIZĒM IR PRETRUNĪGA

Sākotnēji šķiet, ka konstatējumi liecina par kopumā pozitīvu teorētisko attieksmi pret intelektuālo īpašumu. Tomēr teorētiskā nostāja jāsalīdzina ar realitāti, izmantojot rūpīgu subjektīvo analīzi.

Eiropas iedzīvotāju izpratne par intelektuālo īpašumu un saistītajiem jēdzieniem nebūt nav konsekventa un atklāj būtiskas atšķirības starp pašu novērtētu / “subjektīvu” izpratni un pārbaudītu/“objektīvu” izpratni.

Ir skaidri vērojamas pretrunas un atšķirības starp subjektīvo izpratni, kas Eiropas iedzīvotājiem, viņuprāt, ir par intelektuālo īpašumu, un viņu patiesajām objektīvajām zināšanām.

Trīs ceturtdaļas Eiropas iedzīvotāju apgalvo, ka izprot terminu “intelektuālais īpašums” un saistītos terminus, piemēram, “patenti”, “autortiesības”, “preču zīmes” utt.

- 73 % aptaujāto ES pilsoņu apgalvo, ka viņi labi izprot terminu “intelektuālais īpašums”.
- 85 % aptaujāto ES pilsoņu apgalvo, ka viņi labi izprot terminu “autortiesības”.
- 79 % aptaujāto ES pilsoņu apgalvo, ka viņi labi izprot terminu “patents”.

Objektīvo zināšanu rādītāji tomēr liecina par citādu tendenci, proti, tikai 13 % Eiropas iedzīvotāju ir labas zināšanas par termina “intelektuālais īpašums” nozīmi, 51 % Eiropas iedzīvotāju par to ir viduvējas zināšanas, bet 37 % Eiropas iedzīvotāju — vājas zināšanas.

- 46 % aptaujāto Eiropas iedzīvotāju zina, ka apgalvojums “Patentētos izgudrojumus pēc noteikta laikposma drīkst likumīgi pavairot ikviens” ir pareizs.
- 34 % aptaujāto Eiropas iedzīvotāju zina, ka apgalvojums “Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes ir informācija, kura izvietota uz ražojumiem un kurā norādīts ražotājs, pie kura jāvēršas sūdzību gadījumā” nav pareizs.
- 44 % aptaujāto ES pilsoņu zina, ka apgalvojums “Ražojuma dizainu nevar aizsargāt, var aizsargāt tikai logo un ražojumu nosaukumus” nav pareizs.

Kopumā jāsecina, ka Eiropas iedzīvotāji ir dzirdējuši par terminu “intelektuālais īpašums” un galvenajiem saistītajiem terminiem, taču tos ne vienmēr precīzi izprot.

Otrs elements, kas ietekmē eiropiešu attieksmi attiecībā uz intelektuālā īpašuma principu stingru ievērošanu, ir zināma iecietība pret domu, ka intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumus varētu uzskatīti par pamatotiem.

Ievērojams mazākums Eiropas iedzīvotāju (aptuveni trešdaļa) uzskata viltošanu par vēlamu, jo tas esot “gudrs” veids, kā saglabāt pirktspēju, kā arī “protests” pret lielajiem augstas klases zīmoliem un nelīdzsvaroto ekonomikas sistēmu.

Lai gan viltošana tiek uzskatīta par neētisku un ļoti kaitīgu makroekonomikai, pret to var būt lielāka iecietība, ja viltošana tiek aplūkota no indivīda viedokļa un saistībā ar personīgo labumu.

- 34 % aptaujāto ES pilsoņu piekrīt apgalvojumam, ka “viltotu ražojumu iegāde ir gudrs pirkums, kas ļauj pircējam iegūt preces, kuras tas vēlas, vienlaikus saglabājot pirktspēju”.
- 38 % aptaujāto ES pilsoņu piekrīt apgalvojumam, ka “viltotu ražojumu iegāde ir protests un veids, kā pretoties tirgus ekonomikai un lielajiem augstas klases zīmoliem”.

Šie viedokļi ES iedzīvotāju vidū atšķiras. Tas, cik lielā mērā iedzīvotāji atbalsta šādus uzskatus, atkarīgs no respondenta vecuma, nodarbošanās un mītnes valsts. Attiecībā uz abiem apgalvojumiem (viltojumu iegāde kā “protests” un/vai “gudrs pirkums”) vērojamas līdzīgas iezīmes.

- **Vecums šķietami ir būtisks mainīgais lielums, kas jāapsver;** jo ES pilsoņi jaunāki, jo vairāk tādu, kas piekrīt šiem apgalvojumiem. 49 % ES pilsoņu vecumā no 15 līdz 24 gadiem piekrīt, ka viltojumu iegāde var uzskatīt par “protestu”, taču, palielinoties respondentu vecumam, atbalsts šādam apgalvojumam samazinās: šim apgalvojumam piekrīt 44 % pilsoņu vecumā no 25 līdz 34 gadiem, 38 % pilsoņu vecumā no 35 līdz 44 gadiem, 35 % pilsoņu vecumā no 45 līdz 54 gadiem, 34 % pilsoņu vecumā no 55 līdz 64 gadiem un 32 % 65 gadu vecu un vecāku pilsoņu. Savukārt 52 % ES pilsoņu vecumā no 15 līdz 24 gadiem piekrīt, ka viltojumu iegāde ļauj patērētājam izdarīt “gudru pirkumu”; arī šajā jautājumā, palielinoties respondentu vecumam, apgalvojumam piekrita arvien mazāka daļa aptaujāto: 39 % pilsoņu vecumā no 25 līdz 34 gadiem, 34 % pilsoņu vecumā no 35 līdz 44 gadiem, 31 % pilsoņu vecumā no 45 līdz 54 gadiem, 29 % pilsoņu vecumā no 55 līdz 64 gadiem un 25 % 65 gadu vecu un vecāku pilsoņu.
- Viedokļi arī būtiski atšķiras atkarībā no respondentu nodarbošanās. 50 % ES pilsoņu, kas meklē darbu, piekrīt, ka viltojumu iegāde var uzskatīt par “protestu”; šādam apgalvojumam piekrīt vidēji 38 % ES pilsoņu kopumā. Tam piekrīt arī procentuāli vairāk uzraudzītāju un priekšstrādnieku (46 %), fiziska darba strādnieku (44 %), bet visvairāk — **studentu (50 %, kas ir augstāks rādītājs nekā visās citās strādājošo grupās)**.
- Izglītības līmenim nav lineāras ietekmes uz šā jautājuma rezultātiem, tomēr var secināt, ka pilsoņi, kas mācījušies visilgāk (t. i., pabeiguši mācības pēc 20 gadu vecuma sasniegšanas), šim apgalvojumam piekrīt vismazāk (35 % piekrīt, ka viltojumu iegāde var būt protests).
- Kopumā abiem apgalvojumiem pilsoņi dalībvalstīs, kas ES pievienojās pēc 2004. gada, piekrīt daudz lielākā mērā

(45 % piekrīt tam, ka viltojumu pirkšana var būt protests) **nekā pilsoņi pārējās dalībvalstīs** (piekrīt 36 % pilsoņu).

Eiropas iedzīvotāju jaunākās paaudzes viedokļu un attieksmes analīze liecina, ka pilsoņi vecumā no 15 līdz 24 gadiem pret viltošanu un nelikumīgu lejupielādēšanu izturas visiecietīgāk.

Iepriekš minētie rezultāti nozīmē, ka jaunākā paaudze visbiežāk sliecas uzskatīt, ka ar autortiesībām aizsargāta satūra nelikumīga lejupielādēšana vai piekļuve tam ir pieņemama, lai arī lielākā daļa šo respondentu piekrīt intelektuālā īpašuma pamatprincipiem.

- 22 % Eiropas iedzīvotāju uzskata, ka ir pieņemami nelikumīgi lejupielādēt ar autortiesībām aizsargātu saturu vai piekļūt, ja viņu valstī nav citas likumīgas alternatīvas. Šādu viedokli pauž par 20 procentpunktiem vairāk pilsoņu vecumā no 15 līdz 24 gadiem (42 %).
- 42 % Eiropas iedzīvotāju uzskata, ka ir pieņemami personīgām vajadzībām nelikumīgi lejupielādēt ar autortiesībām aizsargātu saturu vai piekļūt tam. Šādu viedokli pauž par 15 % vairāk pilsoņu vecumā no 15 līdz 24 gadiem (57 %).

Šā paradoksa skaidrojumu varētu sniegt to jautājumu analīze, kas attiecas uz intelektuālā īpašuma galvenajiem labuma guvējiem.

Uz jautājumu par to, kurš gūst vislielāko labumu no intelektuālā īpašuma aizsardzības, tikai aptuveni desmitā daļa Eiropas iedzīvotāju atbildēja, ka tie ir tādi patērētāji kā viņi paši, savukārt daudz biežāk tika norādīts, ka no šo noteikumu kopuma un to piemērošanas vislielāko labumu gūst lieli uzņēmumi un veiksmīgi mākslinieki.

Tas var liecināt par uzskatu, ka intelektuālais īpašums galvenokārt paredzēts elites interesēm, kas norāda uz izpratnes trūkumu vai nepieņemšanu tam, ka intelektuālais īpašums rada vērtību Eiropas pilsoņiem kopumā.

Likumīgi piedāvājumi

Šajā nodaļā cita starpā īpaša uzmanība tika pievērsta likumīgām iespējām piekļūt tipiskam ar autortiesībām aizsargātam saturam (mūzikai, filmām, TV pārraidēm, grāmatām, sporta pasākumu tiešraidēm, fotogrāfijām, laikrakstiem vai videospēlēm) internetā.

Cilvēku informētība par likumīgām lejupielādes iespējām ir atkarīga galvenokārt no satura. Diezgan daudzi respondenti ir informēti par šādām iespējām attiecībā uz mūziku (65 % Eiropas iedzīvotāju zina, ka viņu valstī ir likumīgas iespējas lejupielādēt vai straumēt mūziku), vairāk nekā puse — attiecībā uz filmām (56 %), laikrakstiem (55 %), televīzijas pārraidēm (51 %) un grāmatām (50 %), bet mazāk nekā puse — attiecībā uz videospēlēm (46 %), fotogrāfijām (46 %) un sporta pasākumu tiešraidēm (44 %).

Informētība par likumīgiem piedāvājumiem internetā būtiski atšķiras atkarībā no valsts. Par likumīgiem piedāvājumiem neatkarīgi no satura visvairāk informēti ziemeļvalstu (Dānija, Somija, Zviedrija), anglosakšu valstu (Īrija, Apvienotā Karaliste), kā arī Beļģijas un Nīderlandes pilsoņi, savukārt par šādiem piedāvājumiem vismazāk zina — turklāt daudz mazākā mērā nekā vidēji Eiropā — iedzīvotāji Bulgārijā, Horvātijā, Itālijā, Maltā, Polijā un Rumānijā. Par likumīgiem piedāvājumiem daudz

labāk informēti ir jaunākās paaudzes pilsoņi, kas visvairāk saskaras ar nelikumīgām lejupielādēm. Attiecībā uz visu veidu saturu jaunākās paaudzes ir vairāk informētas par likumīgiem piedāvājumiem nekā Eiropas pilsoņi vidēji kopumā (vismaz par 8 % lielāks rādītājs).

- 83 % pilsoņu vecumā no 15 līdz 24 gadiem zina, ka tiešsaistē pieejami likumīgi mūzikas piedāvājumi.
- Vairāk nekā divas trešdaļas 15–24 gadus vecu respondentu ir informēti par likumīgām iespējām piekļūt filmām (67 %) vai televīzijas pārraidēm (65 %).
- 6 no 10 respondentiem apgalvo, ka zina, kā likumīgi piekļūt laikrakstiem (63 %), fotogrāfijām (62 %) un grāmatām (60 %).
- Vairākums jaunās paaudzes pilsoņu zina, kā likumīgi piekļūt videospēlēm (55 %) un sporta pasākumu tiešraidēm (55 %).

Eiropas iedzīvotāji uzskata, ka šie likumīgie piedāvājumi ir kvalitatīvi un daudzveidīgi, tomēr joprojām ievērojams 15–24 gadu vecu respondentu mazākums (aptuveni trešdaļa) pauž viedokli, ka nelikumīgie piedāvājumi ir saistošāki.

- 55 % Eiropas iedzīvotāju piekrīt, ka “likumīgu pakalpojumu sniedzēju piedāvātais saturs ir vismaz tikpat kvalitatīvs kā saturs, ko var atrast, izmantojot nelikumīgus risinājumus”, savukārt 27 % tam nepiekrīt. To personu viedokļu attiecība, kas labi pārzina abu veidu piedāvājumus, t. i., jaunāku paaudžu viedokļu attiecība, vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem ir 63 % pret 33 %, bet vecuma grupā no 25 līdz 34 gadiem šī attiecība ir 61 % pret 30 %. Jāsecina, ka trešdaļa Eiropas jauniešu uzskata, ka nelikumīgais saturs ir kvalitatīvāks.
- 50 % Eiropas iedzīvotāju atzīst, ka likumīgie piedāvājumi ir vismaz tikpat daudzveidīgi kā nelikumīgie piedāvājumi, savukārt 30 % respondentu tam nepiekrīt. Viedokļu attiecība vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem ir 55 % pret 39 %, vecuma grupā no 25 līdz 34 gadiem — 54 % pret 37 %. Gandrīz 4 no 10 Eiropas jauniešiem apgalvo, ka nelikumīgais interneta saturs ir daudzveidīgāks nekā likumīgi pieejamais saturs.
- 19 % Eiropas iedzīvotāju vēlējas uzzināt, vai vietne, no kuras var lejupielādēt mūziku vai video, ir likumīga, savukārt 12 % respondentu patiešām izpētīja, vai tā ir likumīga. Jānorāda, ka procentuālā to pilsoņu daļa, kas šādi atbildēja, ir daudz lielāka vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem, proti, 42 % vēlējas uzzināt, vai vietne, no kuras var lejupielādēt mūziku vai video, ir likumīga, un 26 % patiešām izpētīja, vai tā ir likumīga.

Likumīgu piedāvājumu esība un informētība par tiem var ietekmēt nelikumīgas lejupielādēšanas darbības, jo 80 % Eiropas iedzīvotāju piekrīt apgalvojumam “Vienmēr, kad ir cenu ziņā pieejama likumīga iespēja, es labāk piekļūstu saturam / to lejupielādēju vai straumēju, izmantojot atļautas platformas, nevis to daru nelegāli”; tāds pats rezultāts ir arī vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem.